

sættelsen af en Kommission til at undersøge Kjøbstadsforholdene. Jeg synes altfaa, at den Bemærkning, det ærede Medlem gjorde, i Grunden var urigtig. Jeg kan heller ikke forstaa hans Rænk, naar han mener, at det vilde være uheldigt, om vi flyttede Valgstederne fra Kjøbstæderne. I de fleste Tilfælde ville Valgstederne blive 1 eller $1\frac{1}{2}$ Mils Vei fra Kjøbstæderne, og et saadant Veistykke vilde Kjøbstadsfolk godt kunne gaa, isald de ikke kunde faae Bogne nok, medens Landboerne vilde faae den dobbelte Veilængde, 2 å 3 Mil, hvilket vilde være langt uretfærdigere. Det Retfærdigste vilde være, om Valgstedet kom til at ligge omtrent i Midten af Kredsen. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sag) mente, at jeg vilde have Valgstederne flyttede ud paa Hederne eller i Udværkener. Jeg undrer mig over, at han ikke mente, at jeg vilde have dem flyttede ud paa Havet, thi saa kunde Bølgerne maaste drukne. Jeg tror nok, at det vil vise sig, at der i de Egne, hvor der er Hedeafstrækninger — der er jo ikke saa særdeles mange Egne, hvor der er Hedeafstrækninger, uden at der ligger en Landsby tæt derved — kan findes en Plads, hvor man kan afholde Valg. Valgstedet i den Valgkreds, jeg repræsenterer, er en lille By, men det viser sig dog, at det meget godt kan gaa, skjøndt der er en hel Del Bølgere, der have en 3 Mil at reise. Jeg kan som sagt ikke se Andet, end at det vilde være det Retfærdigste, om vi saa vidt mulig søge at faae Valgstederne flyttede midt hen i Valgkredsen.

P. G. Olsen: Jeg kan nok forstaa, at den ærede sidste Taler ser skævt til Kjøbstæderne efter det, han før fremkom med, thi da syntes han, at det var slemt, at Kjøbstadsfolk sendte Bud efter Bølgene, men at det derimod var ganske i sin Orden, at Landvælgerne kom ind i Husene og purrede Folk op og toge dem med til Valgstedet (S. Sjørgensen: Det har jeg aldrig sagt!); men naar man har saa forskellige Anskuelser, kan man jo ikke komme videre. I Øvrigt har jeg aldrig sagt, at Kjøbstæderne vare daarlige repræsenterede, men det kan ikke negtes, at Kjøbstæderne følte sig noget brøstholdne ved den Forandring, der skete i 1848, imod dengang, da de valgte til Stændersamlingen. Jeg har imidlertid gjort Mit for at borttage den Bildfarelse, hvori de svævede, idet jeg har gjort opmærksom paa, at der ikke var nogen absolut Modsatning mellem By og Land. Naar det ærede Medlem imidlertid talte om, at Bybefolkningen kunde kjøre, vil jeg vedblivende paastaa, hvad jeg før sagde, at det er meget lettere selv for den fattigste Mand paa Landet at komme til at kjøre end for de fleste Kjøbstadsborgere, især da det ofte vil være Tilfældet, som et æret Medlem bemærkede, at Landbefolkningen vilde være i overvægtende Majoritet, naar de vilde gjøre deres Stemmeret gjældende.

S. Sjørgensen: Jeg vil kun gjøre en Indsigelse imod, at jeg skulde have sagt det om Landboerne, som det ærede Medlem udsagde, at jeg havde sagt.

Sable: Jeg vil bede de Herrer om at tage et Afstykke for Dem, som De finde paa. Deres Plads, hvergang vi samles her, og da lægge Mærke til nogle Kjendagjæringer, som jeg især ser paa. Regner man Færøerne og Bornholm fra, vil man se, at Derne og Sylland lige fra den grundlovgivende Rigsdag af have haat lige mange Medlemmer, nemlig 45 hver til Folkethinget og ved Valg til Landstinget 23 fra Derne og 22 fra Sylland. Dette er i sin Tid sket med Forsæt, og Enhver, der kjender Forhandlingerne dengang, vil kunne overbevise sig om, af hvilken Grund det er sket. Jeg vil nedlægge en bestemt Indsigelse mod, at dette Forhold nogeninde forrykkes. Jeg vil, for at de Herrer yderligere kunne se, at der dengang og ogsaa senere er blevet taget Hensyn til en Hovedstad, der i saa mange Henseender er begunstiget her i Landet, (Hør! Hør!), i saa mange Henseender begunstiget ved alle de Statsmidler, som Forsamlingen aarlig bevilger, og som vedkommende Hovedstad ikke er taknemlig nok for, holde nogle ganske simple Tal frem for dem. Dette Land har 1,800,000 Indbyggere, og vi have en By med 180,000 Indbyggere; der tilkommer den altsaa efter Folketallet en Tiendedel af Repræsentanterne og ikke Mere, og dog har den baade i Landstinget og i Folkethinget meget Mere end det, der tilkommer den (Afbrydelse). I Folkethinget har den 9 overfor de 90 (Munterhed). For Øvrigt vil jeg bemærke overfor de Herrer, som ere saa stærke i at afbryde, og som ikke kunne lide saa tydelige, klare Tal (Hør!), ja hør! det er nogle stygge Argumenter, bemærke, at efter den sidste Behandling har det vist sig, at i Kraft af den Folket eller hvad man nu vil kalde det, der er ydet denne Hovedstad, er det lykkedes i Livens Løb at bringe det dertil, at omtrent $\frac{1}{4}$ af det nye, 66 Medlemmer stærke Landsting ere Kjøbenhavnere, uagtet man fik ved sidste Forandring, at de Vedkommende skulde bo i Kredsen. Omtrent $\frac{1}{4}$ af dette Landsting er Kjøbenhavnere, $\frac{1}{4}$ af dem, der efter det Eighedsstal, som af et æret Medlem toges i Forsvar, skulde være $\frac{1}{10}$. Nu skal jeg slutte med at, naar der har været Tale om, hvorvidt man kunde bringe imaa, politiske Hensyn ind ved Ordningen af Valgkredsen, maa jeg dog erindre om en lille Kjøndagjærning; den er saa oplysende, at jeg ikke kan negte mig den Fornøielse at fremkomme med den. Jeg vil dog, førend jeg nævner den, værge mig imod den høitærede Indenrigsminister, som har forelagt denne Lov; thi dengang var han endnu ikke kommen ind i det med dem, der fremfattede saadanne Forslag som dem, jeg nu vil nævne. Det havde, siden 1848 eller 1849 vist